

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

Vlme, 1480

Secunda pars

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

Et mittam manum meam in latus eius: magnum certe vuln⁹
 fuit illud sacratissimi lateris. in quo non digitum sed manū cus-
 piebat ap^lus mittere. vnde Jo. non dicit q^d deo latus percussus
 fuerit lancea. sed q^d vnus militum lancea latus eius appuit. vt
 ostenderet plage magnitudinem: non credā. ¶ Et atten-
 de q^d dñs obtulit se discipulis & palpandū et videndū. Lu. 26.
 Palpate & videte qñ sp^s carnis et ossa non h^t. sicut me vide-
 tis habere. Ap^li tñ ppter reuerentiam non tetigerunt eū sed sus-
 fecit eis ad credendum sola visio. Tho. vero amplius desidera-
 uit vt crederet eum. s. tangere. Querit quare xps istuz suum di-
 scipulum pmiserit esse extra consortium alioz. cum illis appuit
 atq^z cur sustinuerit eum sic dubitare. dicendum q^d hoc tetuz p-
 ter nos factum est. nam vt dicit Aug. in ench. Nullo mō deus
 pmitteret mala euenire. nisi adeo potens eēt vt ex eis bona eli-
 ceret. dubitatio autē Tho. non est dubium quin fuerit mala. sed
 ex illa euenit fidei nostri firmitas. dum em̄ audiuimus eū du-
 bitasse de resurrectione xpi eo mō quo aliquis n̄m dubitare pos-
 set. & cum hoc vltius legimus. q^d in fide solidatus fuit. non re-
 manet nobis vllius dubitationis locus. dubitauit igit^r Tho.
 p nobis & in fide confirmatus fuit. ne apli⁹ dubitem⁹ Scda ps

Secundo cum dicit: Et post dies octo: ponitur altera
 dñi appitio ad tollendā Tho. dubitacōez. vbi quin-
 q^z tangunt. primuz est discipuloz conuentus: Et post
 dies octo: a die resurrectionis tali die sicut est hodie
 forte tot diebus distulit xps appere. si forte medio tpe amouere
 tur cordis incredulitas Tho. vt dicit Criso. Non ponit autē ho-
 ra istius appitionis. & forte fuit eadem hora que pus: Itēz erāt
 discipuli eius intus in eodem forte cenaculo quo pus illis xpus
 apparuerat: Et tho. cum eis: non em̄ recedebat Tho. a reliquis
 discipulis si forte ei dñs appareret. Scdo ponitur xpi aduent⁹
 venit ihus ianuis clausis: eodem mō quo prius. Vbi s̄m Cri-
 consideranda est clementia saluatoris. q̄ sollicit^r p vna anima
 ne in errore permaneat. scipm vulneratū ostendit. ¶ Et ste-
 tit in medio: qui est oīs virtutis medietas: Et dixit eis pax
 vobis: Semp annunciat pacem qui pacis federa dei et hominis
 fecerat. cuius etiam pacis ipse fideiusor est. Et attende q^d iā tri-
 bus vicibus in hoc euangelio p xpm pax anūciata est. Est em̄
 triplex pax. Prima hoīs ad scipm que tollit oēm mentis anxie-
 tatem. de qua Judi. 6. Pax tecum. ne timeas non morieris. hāc
 pacem xps primitus anūciat discipulis. qui erant clausi in ce-
 naculo timore iudeoz. vt oēm fugaret ab eis timorem. Scda

Sermo

pax est hominis ad proximi. de qua Ro. 12. Si fieri potest quod ex vobis est. cum omnibus hominibus pacem habentes. hanc pacem Christus secundo loco apostolis nuntiavit. unde statim ordinavit eos ad curam proximorum mittens eos ad remittenda peccata. Tercia pax est hominis ad deum que consistit in vera fide. et quod nihil eorum que facit deus displiceat homini. de qua Jo. 16. Nec locutus sum vobis. ut in me solum pacem habeatis. Ro. 5. Iustificati ex fide pacem habemus ad deum. hanc pacem nunc tercio loco Christus discipulis annuntiavit. ut firmam in eo fides haberent. unde statim locutus est Thome. ut probaret se esse Christum. ex quo non solum Thome. sed reliqui etiam discipuli magis fuerunt in fide solidati. **P** Tercio ponitur Christi resurrectio ad Thome. Deinde dicit thome. Infer digitum tuum huc in locum clavorum. et vide manus meas: hoc enim desideraverat Thome. et tangere et videre: Et affer manum tuam et mitte in latus meum quasi eadem verba dicit Christus quibus thome. usus fuerat. ut ostendat quod dum ad discipulos loquebatur. ipse ibi aderat. Et nota quod Christus non solum Thome. clam appere. sed licet palam coram omnibus discipulis suam dubitationem expresserat. ita coram omnibus illum increpavit. ut exemplo eius nemo aliorum ulterius dubitaret. Attende quod non dolebat Christus cum vulnera corporis eius protraherentur licet recenter facta essent. erant enim illa vulnera in corpore glorioso. quod impassibile est. Deinde quod Thome. dixerat. Non credam admonet eum Christus: Et noli esse incredulus: magnum malum est incredulitas. que tollit auditum vite eterne. Jo. 3. Qui incredulus est filio non videbit vitam eternam. sed ira dei manet super eum. Nam ut dicitur Heb. 3. Juravit deus. quod non intrarent in requiem suam propter incredulitatem eorum: Sed fidelis: si fides enim est quasi anulus quo anima desponsatur deo Dsee. 1. Desponsavi te mihi in fide. quam fidem usque ad mortem servare oportet Apoc. 2. Esto fidelis usque ad mortem. et dabo tibi coronam vite. **Q** Quarto adiungit Thome. confessio. ubi considerandum est quod timuerit atque erubuerit gloriosus iste apostolus videns salvatorem et audierit eum repetentem sue infidelitatis verba: Respondit thome et dixit: trepidus et verecundus sed iam fidelis: dominus meus: in quo humane nature veritatem exprimit. cui datum est totius creature dominium. quod dicitur te esse illum qui dixisti. vos vocatis me magister et dominus dei: Et deus meus: In quo divinitatem ipsius confitetur naturam quasi dicat. confiteor te eum esse quem petrus confessus est dicens. Tu es Christus filius dei vivi. Querit autem thome. tetigerit Christum. Et forte hinc gloriose dicendum quod non fuit ausus eum tangere propter reverentiam salvatoris. et quia mente quasi erat attomitus

Sed dicit alia glo. Augu. videbat Tho. et tangebatur homines
 et assebat deum. Et Ambro. li. de fuga seculi. dixisti dñe mit
 te manum tuam in latus meum. et noli esse incredulus sed fide
 lis. misit manum qui non credebat. et dñm te et deum reperit.
 hoc autem videtur pbabilis. quia etiam si nolisset coegisset
 eum xps se tangere. ne forte postea relapsus in dubiu. peniteret
 qd eum non tetigisset. R Quinto ponit xpi responsio di
 cit ei ihus. Quia vidisti me Tho. : non dicit quia tetigisti non
 qd eum non tetigerit. sed quia vt dicit Augu. nomine visus ge
 neraliter. alii quatuor sensus consuuerunt nominari: credidi
 sti: non credidisset ergo nisi vidisset. Querit Gre. Cum ea que
 vident fidem non habeant. sed agnitionem. quod beatus Tho.
 crediderit. qui vidit. et tetigit atq; p hoc quasi certus fuit. fidel
 em vt dicitur Heb. 11. Est substantia sperandarum reruz argu
 mentum non appentium. Et soluit quia Tho. aliud vidit qd ali
 ud credidit. vidit em hoem et credidit deum quem non vidit
 Non em fides de xpo est de sola humanitate sed de homine deo
 vt puta quia natus est de virgine. ho deus passus est. ho de9
 resurrexit. ho deus ascendit in celu. qd venturus est iudicare mi
 dum deus et ho. Deinde fidem commendat gentium que cre
 diderunt xpo. quem non viderunt in carne: Beati qui no vi
 derunt et crediderunt: vtitur verbis preteritis p futuris. quia
 vt dicit Augu. qd futurum erat. iam in sua predestinatione noue
 rat factum. Cum igit vt dicit Cri. aliquis dixerit tpe isto. vti
 nam fuisset in tempib; illis. qd vidissem xpm miracula facien
 tem. excogitet qd bti no viderit et crediderit ac Tercia ps S
 Erco cum dicit. Multa quidem significatur multi
 tudo signoz xpi ad asirmandam fidei sinceritatem.
 vbi tria tanguntur vnuz est obmissio scripture mul
 toz signoz xpi: multa quidem: numero et magna
 virtute: Et alia signa: preter ea que scripserunt euangeliste:
 fecit ihus: ante resurrectionem et post: in aspectu discipulorum
 suoz: non fecit ea clam sed manifeste: vt oibus astaret qd eent
 vera signa: que non sunt scripta in li. hoc. i. in euangelio Jo. sed
 nec in aliis euangelis. dicit em Jo. in fine euangelii sui. Sunt
 aut et alia multa que fecit ihus que sic scribant p singula. nec
 ipm arbitroz mundi capere posse eos qui scribendi sunt libros
 Nota qd de hys signis que fecit dñs non omnia sed pauca scrip
 ta sunt. vel qd incomprehensibiles fuissent rōes oim eoz. aut ml
 toz que fecit. Vel quia intellectus humanus sperfus ad multa
 non posset pfecte singula intelligere. vel vt fides maioris esset